

VOLIMO SE U IME ALLAHA, DŽ.Š., NE ZAVIDIMO JEDNI DRUGIMA I NE MRZIMO SE!

Rahman SKEJIĆ

Svaka hvala i zahvala pripadaju Uzvišenom Allahu, koji nas je dini-islamom obdario.

Salavat i selam na našeg miljenika i poslanika Muhammeda s.a.v.s koji nam je vjerno dostavio Allahovu uputu.

Neka je Božiji mir i spas na njegovu časnu porodicu i vjerne ashabe koji su mu vjeru islam pomagali širiti.

Molim Allaha dž.š. da svojom milošću obaspe naše vrle i plemenite šehide koji su svoje živote dali za odbranu dini-islama i naše domovine.

U suri En-Nisa (53. i 54. ajet) Allah dž.š. kaže: „Kad bi oni bilo kakav udio u vlasti imali, ljudima ne bi ništa dali.“ (53. ajet),

„Ili bi ljudima na onome što im je Allah iz obilja svoga darovao zavijdjeli. A Mi smo Ibrahimovim potomcima Knjigu i mudrost dali, i carstvo im veliko darovali.“ (54. ajet)

Vjera se manifestuje na više načina. Ona se potvrđuje implementacijom u svako-

dnevnom životu. Svi vidovi ibadeta koje vjernik praktikuje moraju imati traga u njegovom životu, ponašanju, u odnosu prema supruzi, djeci, u komunikaciji s braćom vjernicima. U odnosu muslimana sa vjernicima vjera dolazi do izražaja. Ovaj segment vjere trebali bismo pojmiti onako kako je to pojmio i preporučio cijelom čovječanstvu Poslanik a.s., kojeg slijedimo, barem tako tvrdimo. Da li uistinu to potvrđujemo svojom praksom, da li je ljubav prema bratu muslimanu samo puka teorija na našim jezicima ili smo zbilja pravi vjernici, pa i drugima želimo što želimo i sebi.

Dakle, ako nam je vjera u srcu i želimo da slijedimo Poslanika a.s. moramo to potvrditi i djelima. To će biti jasan dokaz našeg imana. Samo tada ćemo osjetiti slast imana. U tom kontekstu indikativne su riječi Poslanika a.s.: „Ko želi da osjeti slast imana neka voli čovjeka samo radi Allaha dž.š.“

U predaji koji prenosi Enes r.a., a bilježi Muslim stoji: „Bili smo kod Poslanika a.s. kada ustade jedan čovjek pustinjak i reče: ‘Poslaniče, kada će nastupiti sudnji dan?’ Bilo je vrijeme namaza, Poslanik a.s. usta da obavi namaz.

* Rahman Skejić, imam, hatib i muallim u džematu Novi Šeher, MIZ Maglaj

Nakon što je ga je obavio reče: 'Gdje je čovjek koji je pitao o Sudnjem danu?' Reče: 'Evo me.' Poslanik a.s. mu reče: 'Šta si pripremio za Sudnji dan?' Reče: 'Nisam pripremio puno posta, ali volim Allaha i Njegovog Poslanika.' Poslanik a.s. mu reče: 'Bit ćeš sa onim koga voliš.'

Vjernik ima pravo mrziti postupke drugoga koji nisu onakvi kako vjera traži, ali nema pravo da mrzi počinitelja. Zapravo, vjernik voli samo ono što Allah voli, a mrzi što Allah mrzi. Tako Ahmed bin Hanbel bilježi da je Bera bin Azib rekao: „Bili smo kod Allahovog Poslanika a.s. a on nam reče: 'Znate li šta je najveći stepen imana?' Rekli smo: 'Namaz.' On odgovori: 'Namaz je dobro djelo, ali nije.' Zatim smo spomenuli post, a Poslanik a.s. odgovori kao što je odgovorio prije. Pa smo nabrajali sve dok nismo spomenuli džihad, a Poslanik a.s. tada odgovori kao što je i prije toga odgovorio, te nakon toga reče: 'Najveći stepen imana je voljeti u ime Allaha i mrziti u ime Allaha.'“

Etika islama nas uči da ako ponekad dođe do nesuglasica među vjernicima, taj spor rješavamo u duhu osnovnih načela islama: da su čast, imetak i krv vjernika vjerniku zabranjena, jer je Allah dž.š. tako propisao.

Sjetimo se još riječi Poslanika a.s. kada je rekao: „Allah dž.š. će na Sudnjem danu, kada drugog hlada osim Njegovog ne bude imalo, staviti pod Svoj hlad sedam vrsta ljudi, a to su: pravedan vladar, mladić koji je odrastao u pokornosti Allahu, čovjek čije je srce bilo vezano za džamiju, dva čovjeka koja su se samo u ime Allaha voljela, čovjek koji se u samoći Allaha sjetio pa mu suza potekla, čovjek čija ljevica ne zna koliko udjeljuje desnica i čovjek kog je lijepa i ugledna žena pozvala na blud, a on rekao: 'Ja se Allaha bojim.'“

Koliko je zavidnost štetna za čovjeka na dunjaluku ali i ahiretu, vidimo iz predaje kada

Muavija b. Ebi Sufjan govori svome sinu: „Sine, dobro se čuvaj zavisti, jer će se ona odraziti prije na tebi nego na tvome neprijatelju,“ kao i predaji Fekiha, da mu se Allah smiluje koji kaže: „Nema ni jednog zla koje je štetnije od zavisti, jer zavidnika stigne pet nevolja prije nego što onoga kome se zavidi stigne ijedna.

- **Prvo** što zadesi zavidnika jeste neprekidna briga,
- **Drugo** je nevolja za koju neće biti nagrađen,
- **Treće** je pokudenost, koja nije pohvalna,
- **Četvrto** je Allahova srdžba na njega i
- **Peto** je zatvorenost vrata podrške.

Što se tiče teških posljedica koje zavidnost nosi sa sobom čujmo iz ovog hadisa, gdje Poslanik a.s. kaže: „Znajte da Allahove blagodati imaju neprijatelja.“ Prisutni upitaše: 'A ko su neprijatelji Allahovim blagodatima, Poslaniče?' On odgovori: 'Oni koji zavide ljudima na blagodatima kojima ih je Allah obasuo su neprijatelji Allahovim blagodatima.'“

Molim Uzvišenog Allaha da nas pomogne u borbi da od sebe odstranimo ovo opako svojstvo koje nas uništava na dunjaluku ali koje će i na ahretu poništiti naša dobra djela.

I na kraju ove hutbe braćo moja draga poručujem prvo sebi pa onda svima nama:

Budimo pravi vjernici. Neka se trag namaza vidi u našem životu.

Budimo jedinstveni, ne dijelimo se, ne svađajmo.

Volimo se međusobno onako kako su ashabi Muhammeda a.s. voljeli. Nije dovoljno da kažemo da nam je Allah u srcima, a da nam šejtan vlada situacijom.

Molim Uzvišenog Allaha dž.š. da nam stanje popravi i poveća bratsku ljubav. **AMIN**

O HUTBI:

1. Prema dostupnim informacijama hatib hutbu drži u džematu na selu. Tekst hutbe je primjeren slušateljstvu za kojeg možemo pretvotstaviti da nije, ili uglavnom nije, visoko obrazovana populacija. Ipak, tekst hutbe i njen sadržaj mogli bi biti zanimljivi i poučni i izvan sredine gdje hatib drži hutbu i gdje bi moglo biti i visoko obrazovanih slušatelja.
2. Zahvala Allahu dž.š. i salavat Poslaniku Njegovu su u prvom dijelu hutbe što je i obaveza, ali i uobičajena praksa. Spominjanje bosanskih šehida i traženje Božije milosti za njih je lijepa praksa koju bi trebalo razvijati i prakticirati u uvodnom dijelu hutbe. To je naš zavjet domovini, vjetri, časti i slobodi. Podsjećanje vjernika na njihovu žrtvu razvija naše pamćenje i podsjeća nas iznova na potrebu žrtve za univerzalne vrijednosti vjere, domovine, slobode i časti.
3. Odabir gore navedene teme za obradu kroz hutbu je dobar potez hatiba koji skreće pažnju na negativne strane naše svakodnevice i potrebu vraćanju zahtjevima islama - da sve što radimo bude u ime Boga. Voljeti ima smisla ako je u ime Boga, jer to je najveći stepen imana prema citiranom hadisu u hutbi. Inače, citate u hutbi hatib je vrlo vješto iskoristio da vjernicima predoči poruku koju je namjeravao uputiti.
4. Ono što bismo mogli navesti kao nedostatke ili manjkavosti hutbe je sljedeće:
  - bolje bi, po našem skromnom mišljenju, bilo da se hatib držao jedne od tri teme u naslovu;
  - prijelaz sa teme ljubav u ime Boga na temu zavisti i mržnje nije baš najsretnije urađen, iako se hatib trudio da to zaokruži u jednu cjelinu. Hutba, zapravo, tretira tri teme i to joj je najveći nedostatak. Istovremeno, prva tema u naslovu nije dovoljno razrađena i zaokružena.
  - Navod da su čast, imetak i krv vjernika vjerniku zabranjeni reducira tu zabranu samo na vjernike, kao da se ljudi uopće, odnosno ljudski rod u cjelosti, ne tretiraju kroz temeljne vrijednosti islama. Sjetimo se samo poslanikovog govora na Oproštajnom hadžu ili brojnih citata Kur'ana u kojima se obraća ljudima općenito. Ovdje je ta univerzalna dimenzija nespretno zanemarena. To je česta pojava na našim hutbama i potpuno nepotrebno reduciranje univerzalnih poruka čovjeku. Hatibi bi se trebali kloniti reduciranja poruke, osim kada se izričito odnosi na jednu grupu ljudi.
  - Iako je prelaz sa prve teme na drugu naoko neprimjetan, ipak se druga tema mržnja i zavist nepotrebno nadovezuje. Ovo je česta pojava na našim minberima kada se hatib rasplini u širinu govoreći o svemu i svačemu. Time se uzima mnogo vremena, a poruka ostaje nejasna i nedorečena. Unatoč nekim nedostacima, gore navedenim, hutba je lijepo pripremljena, a njena poruka nije nedokučiva slušateljstvu. Hatib se potrudio da odradi svoj posao kvalitetno i u tome je, u dobroj mjeri, uspio.

Remzija PITIĆ

O HUTBI:

11. Naslov hutbe je preopširan. Tu se spominje: ljubav, ne zavidjeti, ne mrziti druge. Predefiniranjem naslova, izbacivanjem uvoda o ljubavi, poruka bi hutbe bila jasnija. Bilo je dovoljno nasloviti hutbu kratko, jasno i precizno: zavidnost.

2. Hatib na početku spominje zahvalu Allahu i Allahovu uputu, a zatim Božiji mir, da bi ponovo rekao: molim Allaha dž.š., Allahova uputa. Treba biti dosljedan, odnosno govoriti: Allah, Allahova, ili: Bog, božiji. Preporučujem: Allah, Allahova uputa i slično, jer je Allah vlastito Božije ime.

3. Hatib konstatira da se vjera potvrđuje implementacijom u svakodnevnom životu. Šta znači implementacija? Kako će džematlije to razumjeti? Implementacija je riječ latinskog porijekla, a znači: izvršavanje ugovora. Bolje je reći: primjenom, umjesto implementacijom. (Vidi: Ž. Domović, Š. Anić, N. Klaić, Rječnik stranih riječi, Evro, Beograd, str. 584.)

4. Nakon dove za šehide upućene Allahu, dž.š., navedena su dva ajeta iz sure En-Nisā'. Džematlije bi mogli zaključiti da se sadržaj navedenih ajeta odnosi na šehide.

5. Dio hutbe o ljubavi je suvišan i strši.

6. U drugom dijelu hutbe hatib govori o zavidnosti. Navedeni su ajeti i hadisi koji govore o temi. Ovdje hatib ne skreće s teme. To je veoma važno za bilo koji tekst, ili predavanje, a posebno za hutbu, da bi džematlije znale koja je tema hutbe.

7. Za pohvalu je što ovaj hatib koristi Prijevod značenja Kur'ana od Besima Korkuta.

8. Hatib navodi hadis: „Ko želi da osjeti slast imana neka voli čovjeka samo radi Allaha dž.š.“ Ali, ne navodi izvor ni za ovaj, ni za ostale navedene hadise.

Smatram da treba na kraju svakog navedenog hadisa navesti i izvor. Naprimjer: hadis bilježi Muslim, Buharija, itd.

hafiz Muhamed ČAJLAKOVIĆ